

Informatienota VIA

8 oktober 2018

Situering

Met het afsluiten van het VIA5 op 8 juni van dit jaar is er een hoofdstuk toegevoegd aan het VIA-verhaal. Dit is het derde Vlaams Intersectoraal akkoord voor de socialprofit en non-profitsector dat van toepassing is op de lokale besturen. I.k.v. de opstapmiddelen die deel uitmaken van VIA5, veranderen ook een aantal zaken aan de eerder afgesloten akkoorden (VIA3 en VIA4). Om besturen de kans te geven het overzicht te bewaren, overlopen we hieronder de verschillende akkoorden en wat er allemaal verandert.

VIA3

Op 8 mei 2005 werd het Vlaams Intersectoraal Akkoord 2006-2010 voor de non-profit en de socialprofit sector in de private sector gesloten (VIA3). De Vlaamse regering maakte middelen vrij voor o.a. kwaliteitsverbetering en koopkrachtverhoging. De middelen koopkracht werden o.m. ingezet voor de verhoging van de eindejaarstoelage, een aanmoedigingspremie Sociale Maribel, en de uitvoering van een tweede pensioenpijler in de private VIA-sectoren. Pas nadat de Vlaamse regering een VIA3 had gesloten met de private sector, zat ze voor het eerst met de publieke sector rond de tafel.

Toen bleek dat er ook voor de publieke VIA-sectoren middelen voorhanden waren voor o.a. koopkracht en kwaliteit. Intussen was er net een sectoraal akkoord 2005-2007 voor de Vlaamse lokale en provinciale besturen gesloten, waarin o.m. een verhoging van de eindejaarstoelage en de maaltijdcheques was afgesproken. Finaal werd beslist om een deel van de middelen koopkrachtverhoging van VIA3 (niet het deel dat bestemd was voor de tweede pensioenpijler of Sociale Maribel) toe te voegen aan de reguliere subsidie, zonder dat de lokale besturen in ruil hiervoor nieuwe voordelen moesten toekennen. De besturen konden de middelen op die manier in feite gebruiken voor de in het sectoraal akkoord van 2005-2007 afgesproken verhoging van de eindejaarstoelage en de maaltijdcheques van de werknemers die tewerkgesteld zijn in de sectoren die gevat zijn door het sectoraal akkoord en het VIA3.

De middelen uit het VIA3 voor de opbouw van een tweede pensioenpijler werden geparkeerd op een aparte rekening, in afwachting van een concreet initiatief. De sociale partners kwamen bij de onderhandelingen VIA4 overeen dat de lokale besturen die al een tweede pensioenpijler toekenden aan hun contractuele medewerkers tewerkgesteld in de VIA-diensten, de middelen uit het VIA3-akkoord voor de tweede pensioenpijler konden krijgen.

De middelen Sociale Maribel werden eerst door het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en later door GSD-V uitbetaald aan de lokale besturen die hier recht op hadden.

In de praktijk blijkt het voor beide toelages (tweede pensioenpijler en Sociale Maribel) om erg lage bedragen te gaan, waardoor de impact op het beleid ook eerder laag te noemen is. Daarom worden deze (beperkte) middelen VIA3 die tot nu toe rechtstreeks uitgekeerd werden aan lokale besturen, geheroriënteerd en bij de opstapmiddelen VIA5 gevoegd in 2018 en 2019.

Merk op dat het (substantiële) deel VIA3 dat toegevoegd werd aan de reguliere subsidies behouden blijft.

VIA4

Op 31 mei 2013 werd het Vlaams Intersectoraal Akkoord 2011-2015 voor de socialprofit en non-profitsector in de lokale besturen gesloten (hierna 'VIA4' genoemd). Dit akkoord is van toepassing op de door Vlaanderen gesubsidieerde sectoren, zoals de thuiszorgdiensten, de diensten kinderopvang, de instellingen voor personen met een handicap, de instellingen bijzondere jeugdzorg en de vrijetijdsdiensten. Het akkoord kwam er in navolging van een VIA 4 voor de private socialprofit en non-profitsector.

Het akkoord van 31 mei 2013 bevat drie grote luiken:

1. Managementondersteuning
2. Kwaliteit
3. Koopkracht – reguliere en restmiddelen

Managementondersteuning en kwaliteit

Voor managementondersteuning en kwaliteit blijft alles bij het oude.

De middelen managementondersteuning zijn bedoeld om de voorzieningen kinderopvang en de thuiszorgdiensten te versterken, zowel op het niveau van het management (professionalisering, een performant HR-beleid), als in de dienstverlening (kwaliteit en efficiëntie). Door in te zetten op schaalvergroting, deskundigheid, samenwerking, structurele begeleiding en ondersteuning willen de sociale partners inspelen op de meest prangende behoeften en de openbare welzijnsvoorzieningen versterken. De VVSG zet hiervoor in op een structurele regionale werking, met een aantal experts die vanuit Brussel opereren en een aantal medewerkers in de regio.

We blijven de middelen kwaliteit gebruiken voor het aanbieden van vormingen voor lokale besturen, ook met het oog op een versterking van de diensten thuiszorg en kinderopvang; zowel door langdurige opleidingstrajecten om de instroom te vergroten, als voor opleidingen voor mensen die al tewerkgesteld zijn in de sector.

Koopkracht – reguliere middelen

Voor het luik koopkracht blijft het luik reguliere middelen gelijk.

Wat zijn reguliere middelen?

Het VIA4 voorziet in middelen ter verbetering van de koopkracht van de medewerkers die tewerkgesteld zijn in de door Vlaanderen gesubsidieerde diensten. Er werd tijdens de onderhandelingen over dit akkoord beslist om de koopkrachtmiddelen in te zetten voor de verhoging van de tweede pensioenpijler en/of de maaltijdcheques.

De doelgroep is al het personeel – zowel het gesubsidieerde als het niet-gesubsidieerde – dat tewerkgesteld is in de verschillende door Vlaanderen op 1 januari 2010 gesubsidieerde openbare diensten, de zogenaamde VIA-diensten.

Het plafondbedrag per bestuur werd gecommuniceerd in een brief van 22 oktober 2013. Dit is het maximale bedrag waarop het bestuur aanspraak kan maken. Dit plafond kan wijzigen wanneer er verschuivingen gebeuren van VIA-diensten in het bestuur (overdracht naar een ander bestuur, afstoten van VIA-diensten ...).

Wat kan u met reguliere middelen doen?

Een bestuur kan kiezen voor één van beide maatregelen (verhoging tweede pensioenpijler of maaltijdcheques) of een combinatie van beide (verhoging tweede pensioenpijler én maaltijdcheques), rekening houdend met het plafondbedrag dat het hiervoor krijgt. De middelen kunnen enkel ingezet worden voor de personeelsleden van de VIA-diensten.

Bovendien wordt enkel de verhoging van de maaltijdcheques en/of tweede pensioenpijler gesubsidieerd. De bestaande hoogte van de maaltijdcheques en/of tweede pensioenpijler moet het bestuur met eigen middelen financieren.

U gebruikt al reguliere middelen en doet geen bijkomende verhoging?

In dat geval blijven de reguliere middelen behouden, voor zolang er geen wijzigingen gebeuren. Indien de verhoging waarvoor middelen aangewend worden, wordt teruggeschroefd of wanneer VIA-diensten worden afgestoten, wordt een herberekening gedaan van het bedrag van de reguliere middelen. U bent verplicht dit aan te geven in de bevraging.

Blijft alles bij het oude en is er geen bijkomende verhoging voorzien, hoeft u in de bevraging geen middelen aan te vragen in 2018 en hoeft u voor de reguliere middelen ook geen protocol meer in te dienen. Dit is enkel voor nieuwe of bijkomende aanvragen.

Hoe kan u de middelen aanvragen?

U vult de bevraging in en geeft aan dat u een aanvraag wenst te doen voor de reguliere middelen in 2018. U onderhandelt met de lokale vakorganisaties over de inzet van de middelen. Wanneer er een protocol is afgesloten, bezorgt u deze documenten aan via@gsd-v.be en dit ten laatste op 28/02/2019.

Let op dat in het protocol duidelijk wordt opgenomen dat u de VIA4-middelen gebruikt voor de financiering van de verhoging van de tweede pensioenpijler en/of de maaltijdcheques, het bedrag/percentage van de verhoging en de ingangsdatum vanaf wanneer de verhoging ingaat.

Wat gebeurt er met uw aanvraag?

Op het moment dat u de bevraging indient en aangeeft dat u de reguliere middelen wenst aan te vragen, worden deze voor uw bestuur gereserveerd. Zodra wij het protocol ontvangen over de effectieve verhoging van de maaltijdcheques en/of tweede pensioenpijler voor de personeelsleden van de VIA-diensten en uw dossier volledig is, kunnen wij de middelen uitbetalen.

Wat met de toekomst?

De middelen zijn in principe recurrent. Dat betekent dat wanneer het bestuur een verhoging doorvoert, de subsidie jaarlijks gestort zal worden. Wanneer de verhoging wordt stopgezet, zal ook de subsidie wegvallen. Wanneer de hoogte van de maaltijdcheques of tweede pensioenpijler wordt teruggeschroefd, zal het bestuur geen aanspraak meer kunnen maken op de middelen uit VIA4.

Wanneer het bestuur een bijkomende verhoging beslist, kan die ook in aanmerking komen voor (bijkomende) middelen uit VIA4, zolang er nog ruimte is tot het plafondbedrag.

Koopkracht – restmiddelen

Bij de restmiddelen verandert er dit jaar heel wat. Wij raden besturen aan dit stuk goed door te nemen, aangezien hier de belangrijkste veranderingen hebben plaatsgevonden.

Wat zijn restmiddelen koopkracht VIA4?

Om verschillende redenen zetten niet alle besturen de reguliere middelen (maximaal) in. Dat zorgt ervoor dat er nog een saldo overblijft dat we tot nu toe konden herverdelen onder de besturen die een zinvolle besteding kunnen overeenkomen met de vakorganisaties.

Restmiddelen en het VIA5

Binnen het VIA5 gaan de koopkrachtmiddelen in op 1/1/2020. Om de jaren 2018 en 2019 te overbruggen en al tegemoet te komen aan de nood aan een koopkrachtverhoging voor het personeel van lokale besturen, is er afgesproken om opstapmiddelen VIA5 toe te kennen voor het personeel in de VIA-diensten.

Om voor het personeel van de niet-VIA-diensten eenzelfde koopkrachtverhoging mogelijk te maken, werd door de sociale partners besloten beslist om een deel van de restmiddelen VIA4 (samen met de middelen VIA3 voor tweede pensioenpijler en Sociale Maribel) te heroriënteren.

Dit betekent dat enkel die besturen die in 2017 een verhoging maaltijdcheques of tweede pensioenpijler hebben doorgevoerd met de restmiddelen VIA4, dit opnieuw kunnen aanvragen. Al de overblijvende restmiddelen van 2018 worden bij de opstapmiddelen VIA5 gevoegd.

Hoe kan u de restmiddelen VIA4-koopkracht verkrijgen?

1. U hebt de restmiddelen 2017 gebruikt voor een verhoging maaltijdcheques of tweede pensioenpijler.
2. U hebt de bevraging ingevuld en aangegeven dat u een aanvraag wenst te doen voor de restmiddelen 2018.
3. Op basis daarvan kan u een protocol afsluiten met de vakorganisaties over de besteding van de middelen. Dit protocol geldt voor 2018 en 2019. Het bedrag wordt afgetopt op het bedrag 2017, en wordt berekend o.b.v. de effectieve verhoging. Andere maatregelen zijn niet toegelaten. Als u een verhoging maaltijdcheques of tweede pensioenpijler combineerde met andere maatregelen, ontvangt u enkel nog het deel middelen dat voorzien was voor verhoging maaltijdcheques of tweede pensioenpijler.
4. Wanneer er een protocol is afgesloten, bezorgt u deze documenten aan via@gsd-v.be en dit ten laatste op 28/02/2019.

De uitbetaling zal gebeuren in april 2019.

VIA5

Op 8 juni 2018 werd het vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de socialprofit en non-profitsector in de lokale besturen gesloten (VIA5). Het akkoord kwam tot stand na onderhandelingen tussen de sociale partners, m.n. de representatieve vakorganisaties (ACOD, ACV-OD en VSOA), de Vlaamse regering en de VVSG. Met dit akkoord willen de sociale partners, net zoals de private sector, inzetten op een kwaliteitsvolle dienstverlening in (bepaalde) door Vlaanderen gesubsidieerde diensten en aantrekkelijke loon- en arbeidsvoorwaarden voor het personeel in deze diensten.

In het VIA5 is er een luik dat betrekking heeft op de koopkracht van het personeel. Het gaat om 24.639.869 euro per jaar, uitsluitend te besteden voor VIA-personeel. De exacte aard van de maatregelen wordt nog onderhandeld. Een begindatum hiervoor is wél al vastgelegd: 1/1/2020. Zodra de afspraken hierrond volledig zijn, zullen wij u hierover informeren.

Opstapmiddelen VIA5

In afwachting van januari 2020 zijn wel al opstapmiddelen voorzien. Deze opstapmiddelen zullen gebruikt worden voor de financiering van de tweede pensioenpijler voor het personeel van de woonzorgcentra (2018 en 2019) en het personeel van de andere VIA-sectoren (2019). Voor het personeel in de woonzorgcentra wordt een bijkomende inspanning geleverd gezien de historische

achterstand die deze personeelscategorie heeft opgebouwd door de (bijna) afwezigheid van een tweede pensioenpijler voor deze diensten.

De opstapmiddelen zelf mogen enkel voor het personeel in de VIA-diensten gebruikt worden. Om alle contractuele medewerkers van lokale besturen een gelijkaardig voordeel te kunnen geven, worden deze opstapmiddelen verder aangevuld met een deel van de restmiddelen koopkracht van VIA4 en de middelen van VIA3 voor tweede pensioenpijler en Sociale Maribel (die geheroriënteerd worden), zodat deze in combinatie met de opstapmiddelen voor zowel VIA- als niet-VIA-personeel een bijdrage tweede pensioenpijler kunnen financieren. Het akkoord van het Comité C1 kan u als bijlage bij deze nota vinden.

NB: De in VIA5 overeengekomen opstappen die in 2018 en 2019 door de Vlaamse regering ter beschikking worden gesteld en de aanwending van restmiddelen VIA3 en VIA4 voor het niet-VIA personeel betreffen enkel contractueel personeel. Bij de aanwending van de recurrente middelen koopkracht vanaf 2020 zullen de sociale partners voorstellen formuleren zodat ook voor het statutair aangesteld personeel een koopkrachtverhoging kan worden gerealiseerd.

NOTA VIA 5 – COMITE C1/VLAAMSE REGERING

Het VIA 5-akkoord onder punt 1.2 "Koopkrachtmaatregelen in de publieke sectoren" voorziet vanaf 1 januari 2020 een jaarlijks beschikbaar budget voor koopkrachtmaatregelen in de publieke sectoren van 24.639.869 EUR dat enkel kan worden ingezet voor VIA-personeel. In 2018 en 2019 worden opstappen ter beschikking gesteld op voorwaarde dat er uiterlijk op 15 september 2018 een akkoord is over de aanwending en de modaliteiten ervan.

De sociale partners bereikten op 13 augustus 2018 onderstaand akkoord over de aanwending en de modaliteiten van de opstappen 2018 en 2019. Het bereikte akkoord wordt voorgelegd aan het comité C1 op 12 september 2018.

Beschikbare middelen opstappen

			Totaal/jaar	
2018	2.066.207		2.066.207	
2019	2.066.207	5.275.733	7.341.940	
Totaal 2018/2019				9.408.147

Aanwending en modaliteiten

- De bedragen van de opstappen 2018 en 2019 worden integraal besteed aan de tweede pensioenpijler van het contractueel VIA-personeel van de lokale besturen.
- De verdeling van de middelen voor het contractueel VIA-personeel gebeurt als volgt:

	Woonzorgcentra contractuelen	VIA-personeel contractuelen inclusief personeel WZC	Totaal
Aantal VTE contractuelen	12.800	27.650	
2018	2.066.207		2.066.207
2019	2.066.207	5.275.733	7.341.940
Totaal 2018/2019			9.408.147

- De bedragen voor de opstappen 2018 en 2019 voor de woonzorgcentra worden ter beschikking gesteld van het federaal pensioenfonds in oprichting dat belast is met de uitvoering van de tweede pensioenpijler van de (vroegere) federale gezondheidssectoren.
- Het bedrag van 5.275.733 EUR wordt verdeeld op basis van het aantal VTE VIA-personeel tussen de verschillende pensioenstelsels/fondsen waarbij de lokale besturen zijn aangesloten of waarbij het personeel ambtshalve is aangesloten¹, zijnde

¹ Hiermee wordt het federaal pensioenfonds in oprichting bedoeld voor het personeel van de woonzorgcentra.

- o Federaal fonds in oprichting voor het personeel van de woonzorgcentra²
- o Pensioenstelsel RSZPPO/VVSG
- o OFP Provant
- o Ethias

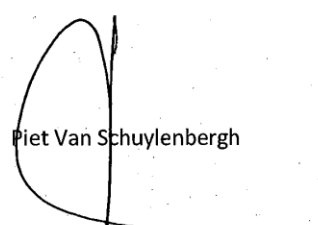
De bedragen worden rechtstreeks in de betrokken stelsels/fondsen geïnjecteerd.

- Voor het VIA-personeel van de besturen die beschikken over een eigen pensioensysteem zullen de bedragen rechtstreeks aan het bestuur worden overgemaakt met de verbintenis tot doorstorting aan het pensioenstelsel op naam van de betrokken VIA-personeelsleden.

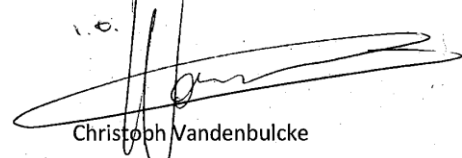
Opgemaakt te Brussel op 13 augustus 2018.

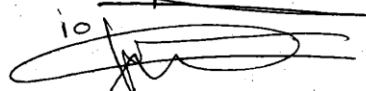
Namens de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw

Mieck Vos

Piet Van Schuylenbergh

Namens ACV Openbare Diensten

Christoph Vandenbulcke

Jan Mortier

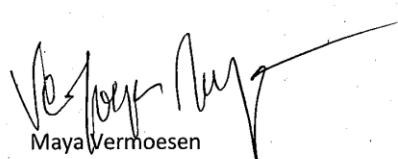
Namens ACOD

Willy Vandenberghe

Frank Gabriëls

Namens VSOA

Serge Meeuws

Maya Vermoesen

² De verschillende behandeling van het VIA-personeel dat tewerkgesteld is in de woonzorgcentra is te verklaren doordat deze personeelsleden uitgesloten werden van de tweede pensioenpijler van de lokale sector. Er werden immers in de vroegere federale zorgakkoorden voor betrokken personeelsleden middelen voorzien. De federale middelen zijn echter zeer beperkt en maximaal 0,60% daar waar de tweede pensioenpijler voor het personeel in de lokale sector minimaal 1% bedraagt.